

ЮВІЛЯРИ

Люта Ю.О.

26 березня 2014 року виповнилось 55 років від дня народження завідувачу лабораторії овочівництва Лютії Юлії Олександрівні, кандидату сільськогосподарських наук, старшому науковому співробітнику.

В Інституті Люта Ю.О. працює з 2003 р. на посаді старшого наукового співробітника, з 2006 р. – провідного наукового співробітника, з 2011 р. по теперішній час – зав. лабораторії овочівництва. Є керівником НДР завдань ПНД 17 “Овочеві і баштанні культури” та розділу завдання ПНД 04 “Стале водокористування та меліорація земель”.

Люта Ю.О. внесла вагомий вклад в покращення селекційної роботи з культурою томата. Одним із основних напрямів наукової роботи, яка проводиться при її безпосередній участі, є дослідження генетичних закономірностей формування ознак адаптивності при створенні високотехнологічних сортів томата промислового типу, придатних для вирощування в умовах півдня України. Шляхом удосконалення методологічних підходів до ефективного використання генетичної різноманітності в селекції томата отримано цінний селекційний матеріал з підвищеним адаптивним і продук-

тивним потенціалом, високою товарністю і якістю плодів, стійкістю проти хвороб.

Під її керівництвом генетичні та селекційні здобутки знайшли практичне застосування при створенні нових сортів томата, 7 із яких занесені до Реєстру сортів рослин України: Наддніпрянський 1, Кіммерієць у 2007 р., Сармат і Інгулецький у 2009 р., Тайм у 2010 р., Легінь у 2013 р., Кумач у 2014 р. з потенційною урожайністю при зрошенні – 60-90 т/га. Усі сорти інтенсивного типу, чутливі до високого рівня агротехніки, зрошення. Рекомендуються для вирощування у відкритому ґрунті в зонах Степу і Лісостепу України.

В лабораторії проводяться наукові дослідження з удосконалення елементів технології вирощування маточників і насінників буряка столового при краплинному зрошенні. Вивчаються питання строків посіву, схеми сівби і садіння, густота вирощування рослин, системи живлення, способи зберігання маточників, безпересадковий спосіб вирощування насінневих рослин буряка столового.

Розроблено технології вирощування овочевих культур при краплинному зрошенні в сівозміні короткої ротації томат-цибуля ріпчаста-ячмінь озимий, в яких визначено параметри оптимізації технологічних процесів по зменшенню антропогенного навантаження на ґрунти, спрямовані на підвищення ефективності використання поливної води, збереження родючості ґрунтів, підвищення врожайності та якості овочевої продукції.

Має 70 наукових публікацій, є співавтором 6 методичних рекомендацій, 8 патентів України на корисну модель та 7 патентів на сорти рослин.

За час роботи в інституті Люта Ю.О. проявила себе кваліфікованим фахівцем, принципним, відповідальним співробітником, добрим організатором, вибагливим керівником підрозділу. Приймає активну участь у суспільному житті інституту, є членом вченої ради ІЗЗ НААН, членом редакційної колегії наукового збірника «Зрошуване землеробство», надає допомогу аспірантам і науковим співробітникам в проведенні досліджень, підготовці наукових публікацій, є членом профкому. Користується довірою і повагою серед співробітників інституту та науковців інших установ.

За досягнуті успіхи у науково-дослідній роботі, сумлінну працю, розробку новаторських ідей в науковій сфері, впровадження завершених наукових розробок у виробництво Люта Ю.О. неодноразово нагороджувалася Почесними грамотами Інституту, Головного управління агропромислового розвитку Херсонської ОДА, Південного наукового центру НАН і МОН України.